

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

ενημερωτικό δελτίο της ελληνικής κοινότητας παρισίου και περιχώρων-bulletin d'information de la communauté hellénique de paris et des environs
νοέμβριος 2005 - no 40 - novembre 2005

Σε λίγες μέρες θα γιορτάσουμε την εθνική επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940. Την επέτειο του ΟΧΙ στην φασιστική Ιταλία και τους εθνικοσοσιαλιστές συμμάχους τους, τους Γερμανούς ναζί. Του ΟΧΙ στον ολοκληρωτισμό και τον εξανδραποδισμό, που ήθελαν και προσπάθησαν να επιβάλλουν οι βάρβαροι οπαδοί της «ανώτερης φυλής». Η πατρίδα μας το πλήρωσε πολύ ακριβά. Όμως κανείς δεν μετάνιωσε γι αυτό το ΟΧΙ, που στοίχισε 13.748 νέκρους στρατιώτες και πολίτες, μέχρι τη είσοδο των Γερμανών στην Ελλάδα. Που στοίχισε εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς από τη πείνα, και τα εκτελεστικά αποσπάσματα. Η Ελλάδα τα υπόφερε όλα, όρθια, με το όπλο στο χέρι στα βουνά, με τον Άρη Βελουχιώτη και τον Ναπολέοντα Ζέρβα, με τον ΕΛΑΣ και τον ΕΛΕΣ. Με το λαό της Αθήνας να σταματάει με τα ηρωικά του συλλαλητήρια την αποστολή Ελλήνων εργατών στη Γερμανία.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΗΡΩΙΚΟ ΟΧΙ

Ο πρώτος νεκρός Έλληνας ήταν ένας απλός στρατιώτης. Ο Βασίλειος Τσιαβαλιάρης από την Πιαλεία Τρικάλων που υπηρετούσε ως σκοπευτής πολυβόλου στο 51ο Σύνταγμα Πεζικού και η θέση του ήταν στο 21ο φυλάκιο της ελληνο-αλβανικής μεθορίου. Η ώρα είναι 5.00 τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940. Οι Ιταλοί αρχίζουν τη ρίψη όλμων και θραύσμα ενός όλμου τραυματίζει θανάσιμα τον Τσιαβαλιάρη. Η Ελλάδα θρηνεί τον πρώτο νεκρό της, καμαρώνει τον πρώτο ήρωά της. Την 1η Νοεμβρίου 1940 έπεσε ο λοχαγός Αλέξανδρος Διάκος, από την ιταλοκρατούμενη Χάλκη της Δωδεκανήσου, σε ηλικία 29 ετών. Λίγες στιγμές αργότερα ακολουθεί τον Διάκο στη λεωφόρο των ηρώων ο έφεδρος ανθυπολοχαγός Ελευθέριος Ντάσκακας από τον Πλάτανο Τρικάλων. Είναι ο πρώτος νεκρός από τους έφεδρους αξιωματικούς.

ΑΕΡΑ!

Η παροιμία μας θα τιμήσει τους ήρωες αυτούς και μαζί τους όσους έπεσαν υπερασπίζοντας την ελευθερία στις 6 Νοεμβρίου στην αίθουσα Rossini, Mairie du 9ème arrondissement. Θα έχουμε μαζί μας την Άλκη Ζέη την ελληνίδα συγγραφέα που περιέγραψε αυτές τις ημέρες με συγκινητικό τρόπο και με τα μάτια της νεαρής κοπέλλας που ήταν. Τα παιδιά της παροιμίας (γι αυτό γίνεται η γιορτή αυτή τη μέρα, όταν έχουν τελειώσει οι σχολικές διακοπές) θα μπορέσουν να τη ρωτήσουν και να μάθουν από «πρώτο χέρι» πως αντιμετώπισε τον πόλεμο η νεολαία της εποχής του 40.

Παρίσι, 24 Οκτωβρίου 2005

Ανδρέας Τσαπής

////////////////////////////////////

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

28^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Κυριακή 6 Νοεμβρίου 2005

από τις 16:00

Αίθουσα Rossini, Δημαρχία

9^{ου}

6, rue Drouot, 75009 Paris

Κύριος ομιλητής : Άλκη Ζέη

Πληροφορούμε τη παροικία ότι από τα τέλη Αυγούστου 2005 τοποθετήθηκε στο Παρίσι πρέσβης της Ελλάδας ο κ Δημήτριος Παρασκευόπουλος. Ο νέος πρέσβης γεννήθηκε το 1952 στην Αθήνα, όπου και αποφοίτησε από τη Νομική του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το

1979 τοποθετήθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών. Υπηρέτησε στις πρεσβείες της Ελλάδας στο Όσλο (1982), στην Αγκυρα (1987), στη Χάγη (1995). Διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Υπουργού των Εξωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας (1999) και από το 2002 τοποθετήθηκε πρέσβης της Ελλάδας στη Μόσχα. Είναι έγγαμος και πατέρας δύο παιδιών. Του ευχόμαστε **Καλώς όρισε** στο Παρίσι και κάθε επιτυχία στο έργο του.

Nous informons nos lecteurs qu'un nouvel ambassadeur de Grèce a été nommé à Paris, à partir la fin du mois d'août 2005. Il s'agit de son Excellence Monsieur Dimitrios PARASKEVOPOULOS. Il est né à Athènes en 1952. Il a une Licence en Droit de l'Université d'Athènes et il est marié et père de deux enfants. Il a commencé sa carrière en 1979 au Ministère des Affaires Etrangères et il a travaillé aux Ambassades de Grèce à Oslo (1982), Ankara (1987), La Haye (1995). Chef du Cabinet Diplomatique du Ministre des Affaires Etrangères (1999) et Ambassadeur de Grèce à Moscou à 2002. Nous lui souhaitons la Bienvenue à Paris.

Le mois d'octobre 2005 fut très actif pour la Communauté Hellénique. Nous avons eu plusieurs manifestations (une exposition, une présentation de l'œuvre du poète Andonis Phostieris, la parution en français du livre de Babis Plaïtakis « Le Greco et le Grand Inquisiteur » et aussi la projection de Πολιτική Κουζίνα) qui ont rassemblé un grand nombre de compatriotes et des amis français à la Maison de la Grèce.

De prime abord il faut parler de l'exposition de Sandrine BILLET dont le vernissage a fait remplir la salle du rez de chaussée de la Maison de la Grèce. La deuxième surprise agréable fut la qualité et la beauté des objets exposés. La jeune Sandrine, doctorante en Biologie, nous a fait une brillante démonstration de ces dons de créativité. Assumant pleinement sa double culture grecque et française, elle est l'exemple vivant de la nouvelle génération européenne qui émerge, pleine de ressources de talents et d'idées. Bravo Sandrine.

La salle de la Maison de la Grèce à un moment du vernissage de l'exposition de Sandrine BILLET

Le dimanche 16 octobre 2005, la Librairie hellénique Desmos, en collaboration avec la Communauté hellénique de Paris, dans le cadre de « Lire en Fête », organisait une rencontre : *Autour du poète Andonis Fostiéris.*

Nous présentons le texte que Clio Mavroeidakos a lu en introduction de la soirée :

« Andonis Fostiéris, depuis *To μεγάλο ταξίδι*, paru en 1971, a publié sept recueils de poésie. En 1993, il a reçu le Prix Cavafis et son dernier recueil, *Πολύτιμη Αθήνη*, a reçu le Prix National de Poésie en 2004. Il a été traduit en de nombreuses langues, dont le français, aux Editions Δεσμός. De son côté, il a également traduit des œuvres écrites en anglais ou français (Henry Miller, Boris Vian). Il faut rappeler l'autre activité d'Andonis Fostiéris, celle de co-directeur de la revue littéraire *I Lexi*. Cette revue, qui fête bientôt ses 25 ans, représente aujourd'hui un cas rare en Grèce. Ouverte à tous les genres et toutes les littératures, elle a surtout la qualité de choix thématiques originaux et toujours renouvelés. Au nom de la revue Δεσμός/Le Lien, je tiens à remercier Andonis et toute l'équipe de *Λέξη* pour ce qu'elle nous permet de découvrir et de reprendre parfois en traduction française dans nos colonnes.

Ce soir, Vénétia Kakourou nous présentera l'œuvre poétique d'Andonis Fostiéris et tout au long de cette présentation, nous aurons le plaisir d'entendre un choix de poèmes, issus de différents recueils et dans des traductions de Michel Volkovitch et de moi-même. Afin de vous faire entendre les deux langues, la version originale, lue par l'auteur alternera avec la traduction française, dite par Nathalie Prokhoris.

Les quatre derniers poèmes que vous entendrez sont issus de *Πολύτιμη Αθήνη*, que j'ai le plaisir de traduire pour les éditions Desmos. »

*Clio Mavroeidakos, Venetia Salteri-Cacouros, le poète
Andonis Phostieris et Nathalie Prokhoris*

Nous présentons à la suite des extraits de la présentation philologique de l'œuvre poétique d'Andonis Phostieris, faite par Vénétiá Salteri-Cacouros,

« La poésie d'Andonis Phostieris permet d'apprendre que, afin de découvrir les relations complexes qui gèrent ce monde, il faut avant tout essayer de connaître la signification métaphysique inhérente à la poésie. C'est probablement à cause de ce rapport que l'obscurité et la mort deviennent une presque nécessité dans son œuvre...

L'expression poétique d'Andonis Phostieris capte la vie avec une passion étrange, puissante et, à la fois, intime. La présentation de la mort comme séparation de la vie explique l'angoisse de l'être humain et, par excellence, celle du créateur-poète, désireux de traverser les portes de l'Éternité et de connaître l'Immortalité. Or, la traversée des méandres de l'Esprit ne se fait pas de manière automatique ; en effet, elle requiert le raffinement de l'expression linguistique, qui s'obtient, entre autres, grâce à l'emploi d'images à double sens, reposant sur les tournures syntaxiques adéquates.

La lecture des poèmes par le pète même en grec, et puis par l'excellente Nathalie Prokhoris ont permis d'apprécier la musique de la création poétique, musique qu'on a retrouvée dans les deux langues.

Quatre jours plus tard nous avons été plongé dans l'univers de la vie de Greco. Univers romancé par Babis Plaítakis. Après le succès de son livre en grec *Πατέρα Γκρέκο* la traduction en français a suivi. Avec du succès. Dans une salle bondée M le Professeur Philippe Brunet (Université de Rouen) a présenté le roman et Babis Plaítakis, Puis l'auteur nous a narré le parcours de Greco en soulevant des points cruciaux mais nous laissant dans le doute en ce qui concerne l'historicité d'autres points. Le besoin du roman...Le succès des ventes de ce livre, dans les deux langues, démontre l'intérêt du public pour ce Géant de la Peinture. Il faut noter que *Δομήνικος Θεοτοκόπουλος*, dit *El Greco*, était originaire de la ville d'Hérakleion et non du village de Fodele comme le prétendent tous les guides touristiques. Parole de l'Hérakliote Babis Plaítakis.

Anastassia Politi sublime dans la lecture des textes et dans l'exécution de deux chants ; Estelle Meyer, belle, grave et posée ont accompagnée la présentation du livre avec leurs voix tandis que la projection des diapositives représentant des œuvres du Greco complétait et embellissait l'ambiance. Une soirée extraordinaire.

*Anastassios Koutsoukos, Andréas Tsapis, Anastassia Politi,
Philippe Brunet, Estelle Meyer et Babis Plaítakis*

ΔΙΑΔΕΞΗ

Η Ελληνική Κοινότητα Παρισιού
και Περιχώρων

έχει τη τιμή να σας καλέσει

στις 24 Οκτωβρίου 2005, στις 20:00

στο Ελληνικό Σπίτι,

στη διάλεξη

του κ. Δημητρίου ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Φιλολόγου

«Το Παρίσι στην νεοελληνική αφηγηματική
και ταξιδιωτική λογοτεχνία»

**ABONNEZ-VOUS A LA COMMUNAUTE HELLENIQUE
ET A SON BULLETIN D'INFORMATION**

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

Responsable de la publication : Andréas Tsapis,
Communauté Hellénique de Paris et des Environs
Maison de la Grèce, 9, rue Mesnil, 75116 Paris
tel : 0147046789 ; fax : 0147046813 ; e-mail :
communautehelleniqueparis@wanadoo.fr

Άλκη Ζέη : μια ζωή σαν μυθιστόρημα.

Η Άλκη Ζέη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1925. Η μητέρα της καταγόταν από τη Σάμο και ο πατέρας της από την Κρήτη. Τα παιδικά της χρόνια τα πέρασε στη Σάμο, τόπος όπου εξελίσσεται άλλωστε και η υπόθεση του πρώτου της μυθιστορήματος, *Το καπλάνι της βιτρίνας* (που εκδόθηκε από τις εκδόσεις Θεμέλιο με πρωτοβουλία του Μίμη Δεσποτιδή).

Photo Isolde Ohlbaum

Ο μεγάλος περίπατος της Άλκης Ζέη ξεκίνησε πολύ νωρίς. Άρχισε στην κατοχική Αθήνα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου: «όχι στα χαρακώματα... Άλλα σε πολύ πιο "ειρηνικό" έδαφος: σ'ένα κουκλοθέατρο... Μέσα στην αποκλεισμένη, πένθιμη Αθήνα, το θεαφάκι αυτό τράβηξε την προσοχή, όχι μόνο των τραυματιών και των μικρών, άλλα και πολλών μεγάλων: ο Θεοτοκάς, ο Καραγάτσης, ο Ελύτης, ο Γκάτσος, τόσο άλλοι σιγαλάζαμε εκεί, να χαρούμε τη δροσιά του και να "ξεχαστούμε" για λίγο, προπάντων με τις *Κλαυωδίες* (τις παρωδίες απ' τις ραψωδίες της *Οδύσσειας*), που έγραφε ή Άλκη με τις συντρόφισσες της» (Μάριος Πλωρίτης, «Άλκη για πάντα», *Η Λέξη* 161, Γενάρης-Φλεβάρης 2001, σελ. 10).

Τα χρόνια της γερμανικής Κατοχής η Άλκη Ζέη έλαβε ενεργό μέρος στην Αντίσταση. Εκείνη την περίοδο γνώρισε και το σκηνοθέτη και θεατρικό συγγραφέα Γιώργο Σεβαστίκογλου, τον οποίο παντρεύτηκε αργότερα (ο Γ. Σεβαστίκογλου πέθανε το 1991). Απέκτησαν δύο παιδιά, την Ειρήνη και τον Πέτρο.

Στη συνέχεια, η Άλκη Ζέη έζησε για μεγάλα χρονικά διαστήματα μακριά από την Ελλάδα. Από το 1954 έως το 1964 βρισκόταν ως πολιτικός πρόσφυγας στην τότε Σοβιετική Ένωση, όπου και σπούδασε σεναριογραφία στο Κινηματογραφικό

Ινστιτούτο της Μόσχας (είχαν προηγηθεί οι σπουδές στην Αθήνα, στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και στη Δραματική Σχολή του Ωδείου Αθηνών). Στη Γαλλία, και ειδικότερα στο Παρίσι, διέμεινε σε δύο διαφορετικές περιόδους της ζωής της. Κατ'αρχήν στο διάστημα 1952-1953, πηγαίνοντας στη Ρωσία, και, μετά, το 1967-1974, γιατί, με την επιβολή της χούντας στην Ελλάδα, η Άλκη Ζέη αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη χώρα της, όπου δεν θα επιστρέψει παρά το 1974, μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας. Όπως χαρακτηριστικά έχει πει και η ίδια: «Εμείς είμαστε μια οικογένεια που τριγυρνάμε τις χώρες σαν τους τσιγγάνους. Όχι γιατί έχουμε αρκούδες που χορεύουν με ταμπούρλο ή μαϊμούδες που κρατάνε ένα καθρεφτάκι στο χέρι και λέμε: *κάνε πώς βάζονται οι κοπέλες, αλλά κάτι πόλεμοι, που τους λένε εμφύλιους, κάτι δικτατορίες, μας έκαναν να ξενιτευόμαστε, να ξαναγυρνάμε στην Ελλάδα, να ξαναφεύγουμε*» (από τον Πρόλογο του μυθιστορήματος *Κοντά στις ράγιες*, Αθήνα 1977, εκδόσεις Κέδρος, σελ. 7).

Η Άλκη Ζέη άρχισε να γράφει, ήδη από μικρή ηλικία, κείμενα για το κουκλοθέατρο. Αργότερα, εμφανίζεται στο χώρο του μυθιστορήματος με *Το καπλάνι της βιτρίνας*, που έχει μέχρι τώρα πουλήσει περισσότερα από 250 χιλιάδες αντίτυπα και κρίθηκε το 1994, από μία ομάδα διακεκριμένων κριτικών της Γαλλίας, ως ένα από τα είκοσι παγκόσμια καλύτερα βιβλία των τελευταίων είκοσι ετών. Ακολουθούντα μυθιστορήματα της *Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου* (Αθήνα, Κέδρος 1971), *Ο θείος Πλάτων* (Αθήνα, Κέδρος 1975), *Αρβυλάκια και γόβες* (Αθήνα, Κέδρος 1975), *Κοντά στις ράγιες* (Αθήνα, Κέδρος 1977), *Η αρραβωνιαστικά του Αχιλλέα* (Αθήνα, Κέδρος 1987), *Θέατρο για παιδιά* (Αθήνα, Κέδρος 1992), *Η μωβ ομπρέλα* (Αθήνα, Κέδρος 1995), *Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της* (Αθήνα, Κέδρος 2002). Έχει τιμηθεί για το συγγραφικό της έργο με σειρά βραβείων. Ενδεικτικά αναφέρονται ALSC Mildred Batchelder (USA) για το *Καπλάνι της βιτρίνας* (1970), για το *Μεγάλο Περίπατο του Πέτρου* (1974), για το *Κοντά στις ράγιες* (1980). Το

1992 της απονέμεται το Κρατικό Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας για το θέατρο για παιδιά. Το 2002 τιμάται με το βραβείο Ατσέρμπι στην Ιταλία για το μυθιστόρημα *Η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα*. Το 2003 *Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της* λαμβάνει το βραβείο για το καλύτερο Ελληνικό Βιβλίο του Κύκλου Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου. Την ίδια χρονιά, το έργο αυτό ξαναβραβεύεται από το περιοδικό *Διαβάζω* (Βραβείο εφηβικού βιβλίου), ενώ τον Ιούνιο του 2005 *Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της* (*Le grand écart*, Editions Joie de Lire) τιμάται με το βραβείο των Embouquineurs εδώ, στη Γαλλία.

Τα μυθιστορήματα της Άλκης Ζέη συγκινούν όχι μόνο τον έλληνα αναγνώστη, έφηβο ή ενήλικα, αλλά και όλο τον σύγχρονο μας κόσμο. Έχουν μεταφρασθεί κατ'επανάληψη στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, καταλανικά, ισπανικά, πορτογαλικά, δανικά, φινλανδικά, νορβηγικά, σουηδικά, εσθονικά, ρωσικά, αρμενικά, ουγγρικά, αλβανικά, βουλγαρικά, τουρκικά, ιαπωνικά, αραβικά... Αφιερωμένα στα παιδιά της, αλλά και στην Ελευθερία (Λέτρω), στην Άννα και τον Αντώνη, είναι ίσως τα πιο αγαπημένα ελληνικά αναγνώσματα των εφήβων της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ο Πέτρος, που αντρώνεται στα χρόνια της Κατοχής, η δεκάχρονη Λέτρω (*Μωβ ομπρέλα*) αλλά και η Κωνσταντίνα (*Η Κωνσταντίνα και οι αράχνες της*), που έχει βρει την λύση στα «θαυματουργά χαπάκια» και τα «θαυματουργά ψέματα», ταξιδεύουν στο χρόνο και συνδέουν εποχές, προβληματισμούς αλλά και ιδεολογίες. «Les ceuvres pour la jeunesse d'Alki Zei sont écrites dans une langue qui a le goût de l'enfance et la dureté de l'adolescence» γράφουν στην εφημερίδα του Medoc στις 11 Φεβρουαρίου του 2005.

Ωστόσο, δεν είναι μόνο η αμεσότητα της γλωσσικής έκφρασης της Άλκης Ζέη ή ο διαχρονικός χαρακτήρας των ιδεών που πραγματεύεται στα μυθιστορήματα της τα οποία καθιστούν την συγγραφέα πολυαγαπημένη και πολυδιαβασμένη. Μέσα από τα γραπτά της περιδιαβαίνουμε στα σοκάκια της σύγχρονης Ιστορίας. Οι απορίες των

ηρώων-παιδιών των αφηγήσεών της μας οδηγούν, αν και όχι πάντα ανώδυνα, στην κατανόηση των «μεγάλων στιγμών» που σφράγισαν τραγικά τη ζωή του Έλληνα και όλης της ανθρωπότητας από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά. «Με το έργο της η Άλκη Ζέη αλλάζει το τοπίο στο παιδικό βιβλίο: για πρώτη φορά λέγονται σε παιδιά με τρόπο ξεκάθαρο πολιτικά γεγονότα, όπως η δικτατορία του Μεταξά, και τα όσα συνέβησαν στην Αθήνα τον καιρό της Κατοχής ή της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, και μάλιστα σε μια εποχή που κάτι τέτοιο ήταν απαγορευμένο. Κατέχει πρωτεύουσα θέση στην ιστορία της ελληνικής παιδικής λογοτεχνίας και είναι μία από τις πιο αγαπημένες συγγραφείς των παιδιών» δηλώνει ο Σπύρος Δαβάκης και η Αρσινόη Ανυφαντή, μαθητές της Α' τάξης του Ζαννείου Πειραματικού Γυμνασίου Πειραιά (απόσπασμα από το Τεύχος αφιέρωμα στο μυθιστόρημα της Άλκης Ζέη *Η μωβ ομπρέλα*, που πραγματοποιήθηκε με την επίβλεψη της καθ. της Γαλλικής γλώσσας Ελένης Σταυροπούλου, από τους μαθητές της Α' τάξης του Ζαννείου Πειραματικού Γυμνασίου, με τίτλο «Η Γαλλία στη *Μωβ ομπρέλα* της Άλκης Ζέη», Μάιος 2005).

Άλκη Ζέη, Παρίσι 1978

Την Άλκη Ζέη, τη δική μας Άλκη, ας μας επιτραπεί η προνομιακή αυτή προσφώνηση, μιας και είμαστε Έλληνες που ζούμε, εργαζόμαστε και μεγαλώνουμε τα παιδιά τους στο Παρίσι, προσκάλεσε η Ελληνική Κοινότητα Παρισιού και περιχώρων στο πλαίσιο του εορτασμού της 28ης Οκτωβρίου. Την ευχαριστούμε τόσο για τη θερμή αποδοχή της πρόσκλησής μας, όσο και για τη βοήθεια της, η οποία θα μας επιτρέψει να υλοποιήσουμε αυτή την εκδήλωση, που συνιστά αφιέρωμα στην προσφορά και το έργο της. Την περιμένουμε λοιπόν. Σας περιμένουμε στις 6 Νοεμβρίου 2005, στη φιλόξενη αίθουσα του Δημαρχείου του 9ème arrondissement στο Παρίσι.

Παρίσι Οκτώβριος 2005
Βενετία Κακούρου.

Το παιδί στη χώρα του βιβλίου (Γαλλία)

Ένα ερώτημα που θα έπρεπε να απασχολήσει τους ειδικούς της παιδικής λογοτεχνίας, η οποία ως τέχνη (λογοτεχνία) εμφανίστηκε όψιμα μέσα στη διαδρομή των αιώνων, θα μπορούσε να συνοψιστεί ως εξής: υπάρχει άραγε μια συγκεκριμένη αισθητική του παιδικού βιβλίου, ένα ιδιαίτερο αισθητικό πρότυπο που να ορίζει πώς πρέπει να παρίσταται ο κόσμος του παιδιού, ή ο κόσμος που εμφανίζεται στο παιδί μέσα από τα βιβλία; Και αν εν τέλει υπάρχει μια τέτοια συγκεκριμένη αισθητική, τότε ποιες είναι οι αρχές και ποιοι οι κανόνες που τη συγκροτούν;

Το ερώτημα μοιάζει μάλλον παράδοξο, αφού ακόμα και για τον ορισμό ενός βιβλίου ως παιδικού ο ρόλος των ενηλίκων είναι καθοριστικός: εκείνοι το γράφουν, εκείνοι το εκδίδουν και το διακινούν, το βραβεύουν, το αγοράζουν, το διδάσκουν! Όσο για τα παιδιά, που αποτελούν το αναγνωστικό κοινό του βιβλίου που προορίζεται γι' αυτά, είναι απόλυτα εξαρτημένα από τις επιλογές των μεγάλων. Αν οι μεγάλοι, γονείς και δάσκαλοι, αγαπούν τα βιβλία, αν ασχολούνται μαζί τους υπεύθυνα και σοβαρά, τα παιδιά τους έχουν μεγάλες πιθανότητες να αποκτήσουν αναγνωστικές εμπειρίες που θα βελτιώσουν και θα ομορφύνουν τη ζωή τους.

Είναι γνωστό ότι η παιδική λογοτεχνία έκανε τα πρώτα της βήματα τον 18^ο αιώνα, όταν αναγνωρίστηκε η παιδική ιδιαιτερότητα με το κίνημα του Διαφωτισμού. Μέχρι τότε οι άνθρωποι αγνοούσαν ότι το παιδί δεν μπορεί να είναι ομοίωμα ενός μεγάλου, αλλά βρίσκεται στην ηλικία της μάθησης. Κανείς δεν σκεπτόταν τον τρόπο που θα μετέτρεπε το παιδί σε σωστό ενήλικα. Ο *Αμιλιος* του Ρουσσώ (1712-1788) ήρθε να ταραξεί τα νερά. Ο Ρουσσώ εξομολογείται ότι επιλέγει να παραμένει στη σκιά αφοσιωμένος στο γράψιμο. Μέσα στην επιβαλλόμενη στον εαυτό του σιωπή σκέπτεται ότι η εκπαίδευση που δεν στρέφεται στην ανάπτυξη των αισθήσεων αλλά προβάλλει αυτή της λογικής, δεν προωθεί τη μάθηση. Η μάθηση που προέρχεται από την εμπειρία είναι πολύ σπουδαιότερη από τη μάθηση που προσφέρουν τα βιβλία. «Θέλετε να έχετε μια ιδέα της δημόσιας εκπαίδευσης;», έγραφε ο Ρουσσώ. «Δεν έχετε παρά να διαβάσετε την *Πολιτεία* του Πλάτωνα. Δεν πρόκειται για πολιτικό βιβλίο, όπως ισχυρίζονται οι κριτικοί που κρίνουν συνήθως τα βιβλία από τον τίτλο τους. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό δοκίμιο που κανείς δεν έγραψε ποτέ».

Αν η Γαλλία είναι η χώρα του βιβλίου για το παιδί είναι γιατί έχει πρώτα από όλους αναγνωρίσει την άμεση σχέση της παιδείας με αυτή της Παιδικής Λογοτεχνίας. Η είσοδος, ωστόσο, της λογοτεχνίας στα σχολικά προγράμματα της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης άργησε να γίνει. Το γεγονός προωθούσε μια τεράστια αλλαγή στη σχολική πραγματικότητα και μια ανανέωση, της οποίας η φιλοσοφία αφορούσε τη συνολική ανάπτυξη του παιδιού μέσα στο χώρο του σχολείου αξιοποιώντας τόσο τις δημιουργικές του ικανότητες, όσο και τη φαντασία και την ευαισθησία του. Μέχρι τότε η λογοτεχνία ήταν κάτι «χρηστικό» - βοηθούσε στην

εκμάθηση της γλώσσας. Το σημαντικό βήμα ήταν να αναγνωριστεί η ίδια ως «τέχνη» και να μπει στο σχολείο ως τέτοια. Το παιδί μαθαίνει πια να «απολαμβάνει» τα λογοτεχνικά κείμενα ως αναγνώστης, να ανακαλύπτει τη διαφορετικότητα τόσο στη γαλλική, όσο και στην ξένη λογοτεχνία, ποίηση, θέατρο, παραμύθι, μυθιστόρημα. Νέοι ορίζοντες ανοίγονται. Ενθουσιασμένη η Henriette Zoughebi, που ίδρυσε το σαλόνι του βιβλίου στο Montreuil και μέχρι το 2002 συμμετείχε ως σύμβουλος του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας στα νέα προγράμματα του Δημοτικού Σχολείου, γράφει: «Η Λογοτεχνία στο Δημοτικό σχολείο ήταν ανέκαθεν βοηθητική του γλωσσικού μαθήματος, ενώ στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο υπηρετούσε την κριτική εργασία πάνω στα βιβλία. Η θέση της ανάμεσα στις τέχνες αποτελεί ένα είδος επανάστασης στη νοοτροπία, πράγμα που σημαίνει ότι αποκτά την αυτονομία της και δεν στηρίζεται πάνω σε κάποιο μάθημα ανάγνωσης».

Οι δάσκαλοι βρίσκονται πια μπροστά στην αδιαμφισβήτητη αλήθεια ότι το λογοτεχνικό φαινόμενο έχοντας την ίδια ηλικία με την ιστορία του ανθρώπου, θα συνεχίζει να κάνει την πραγματικότητα προσιτή μέσω της αναπαράστασης (αφήγησης) και μέσω της έκφρασης (ποίηση). Αν η ψυχολογία της αντίληψης έχει καταλήξει στο συμπέρασμα πως σκεφτόμαστε με παραστάσεις (εικόνες), αυτό ισχύει πάνω απ' όλα για το παιδί που σκέφτεται με εικόνες αντικαθιστώντας με εικόνες στοιχεία της ίδιας του της πραγματικότητας. Το μυστικό μιας ωραίας εικόνας που κρύβεται μέσα σ' ένα πρόσωπο αλλά και σ' ένα αντικείμενο, ένα ζώο που μιλά με ανθρώπινη φωνή, αλλά και ένα ξύλο ή ένα μάρμαρο, βρίσκεται μέσα στο μαγικό μετασηματισμό που μόνο ο καλλιτέχνης μπορεί να αποδώσει. Εκείνος θα δώσει υπόσταση στην ποιητική εικόνα που εκφράζει την υπαρξιακή απορία και που υπάρχει από μόνη της, αν κάποιος μπορεί να την συλλάβει με τις αισθήσεις του. Μια τέτοια μαγική διαδικασία δεν μπορεί αφεαυτού της να είναι υποβοηθητική οποιουδήποτε «μαθήματος».

Η προσπάθεια που γίνεται σήμερα από όλους τους φορείς που εμπλέκονται με το παιδικό βιβλίο στη Γαλλία εντοπίζεται κυρίως στην αναβάθμιση της ποιότητάς του. Σημαντικό εργαλείο αποτελούν οι κατάλογοι βιβλίων αναφοράς, πολύ αυστηρά επιλεγμένων, που γίνονται ο σύνδεσμος ανάμεσα στα έργα που διαβάζονται στο σχολείο και σε εκείνα που θα επιλεγούν αργότερα για ανάγνωση. Το σημαντικό είναι να ανοίξουν οι πόρτες της γνώσης μέσα από την καλλιέργεια της τέχνης, υποστηρίζει η Henriette Zoughebi. Η λογοτεχνία, η ποίηση, το θέατρο θα αποτελέσουν διαύλους επικοινωνίας των παιδιών με τον τόσο σύνθετο κόσμο μας και η Παιδική Λογοτεχνία, η μεγάλη απουσία των εκπομπών λογοτεχνικού περιεχομένου στη γαλλική τηλεόραση, θα βρει επιτέλους τη σωστή της θέση στη συνείδηση όλων.

Παρίσι, 21-10-2005

Νένα Ι. Κοκκινάκη

Συντονίστρια Εκπαίδευσης στην Ελληνική Πρεσβεία στο Παρίσι

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σωκράτης ο δάσκαλος των αιώνων, της Νένας Κοκκινάκη. Εκδόσεις Αγκυρα, Αθήνα.
Για παιδιά από 9 χρόνων και άνω.

Μόλις κράτησα στα χέρια μου το βιβλίο «Σωκράτης ο δάσκαλος των αιώνων» της Νένας Κοκκινάκη ένιωσα μιά έλξη γι αυτό. Ήταν το σχήμα του; Το ζεστό της πορφύρας χρώμα του ή ο γραπτός λόγος που με συνεπήρε;

Όταν ο δημιουργός ενός έργου τέχνης, είτε είναι ζωγραφική, μουσική ή λογοτέχνημα, δώσει την ψυχή του σ' αυτό, τότε το έργο παίρνει ζωή, μιλά στον αποδέκτη του, τον παρακινεί να σκεφθεί, να ερευνήσει, να μάθει περισσότερα...

Αυτό πετυχαίνει και η συγγραφέας του «Σωκράτη». Η κα Νένα Κοκκινάκη με την ευαισθησία που την διακρίνει, την γλαφυρότητα και την απλότητα του λόγου της, τη σαφήνεια και την επιστημονικότητα του κειμένου της, μεταφέρει τον αναγνώστη στην Αθήνα του χρυσού αιώνα του Περικλή, τον φέρνει σε επαφή με τη ζωή και το έργο του μεγάλου Έλληνα φιλόσοφου και δασκάλου Σωκράτη, και τον μπει στις μεγάλες φιλοσοφικές αλήθειες.

Το θαυμάσιο αυτό βιβλίο γνώσεων είναι συγχρόνως παιδικό διήγημα, ιστορικό κείμενο και απλό φιλοσοφικό δοκίμιο. Απευθύνεται σε παιδιά, αλλά και σε ενήλικες.

Βοηθά τον αναγνώστη να προσεγγίσει το έργο των μεγάλων προσωπικοτήτων της ελληνικής αρχαιότητας και τον παρακινεί να μελετήσει περισσότερο την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας.

Εύχομαι ολόψυχα η κα Νένα Κοκκινάκη να συνεχίσει τη σοβαρή αυτή εργασία, και σύντομα να γνωρίσουμε και άλλα δύο έργα αυτής της σειράς, «Αριστοτέλης» και «Αλκιβιάδης», ώστε οι μαθητές μας, οι γονείς τους και εμείς οι δάσκαλοι να γίνουμε πλουσιότεροι και σοφότεροι.

Βίκυ Πάλμου

Νηπιαγωγός, διδάσκουσα στα Τ.Ε.Γ. Γαλλίας

SOCIÉTÉ CULTURELLE NÉO-HELLÉNIQUE

Nous voulons annoncer la parution des Actes du XVIIIe Colloque International des Néo-hellénistes des Universités francophones, qui a eu lieu le 15-17 mai 2003, à Nanterre, à l'Université de ParisX-Nanterre. « Le corps dans la langue, la littérature, l'histoire, les arts et les arts du spectacle ». Les textes ont été réunis et mis en forme par Mme Anna Olivia Jacovidès-Andrieu. Nous présentons ce que Mme Jacovidès-Andrieu a choisi d'écrire sur la page arrière de cet imposant opuscule.

« Temple de l'âme et de l'esprit, le corps revêt une importance particulière pour les auteurs et artistes grecs qui entretiennent avec lui une relation particulière qui

sert de guide en même temps pour sa compréhension, son déchiffrement, son approche. Il est le vecteur du message poétique des créateurs, un élément qui rythme et équilibre leur discours, alors qu'il s'efforce de traduire également les contours de leur psychisme le plus profond.

Chaque individu a une façon personnelle d'appréhender le corps et les possibilités qu'il lui offre, d'être à son écoute, de prendre conscience qu'il peut devenir son prisonnier ou qu'il peut au contraire se libérer et s'épanouir grâce à lui, qu'il peut échapper aux souffrances qu'il impose et le conduire sur le chemin de la lumière. Chacun, quel qu'il soit ou qu'il croit être, où qu'il soit, a sa propre manière de le vivre, de le sentir, de converser avec lui, de se concilier avec ses fonctions, sa force, ses faiblesses, de s'élever au-delà de sa matérialité ».

Η Ελληνική Κοινότητα Παρισίου
και Περιχώρων

έχει τη τιμή να σας καλέσει
τη 1^η Δεκεμβρίου 2005, στις 20:00
στο Ελληνικό Σπίτι,

«Το θρυλικό ταξίδι του Ματαράρα
και
οι Αργοναύτες του»

Τμητική εκδήλωση για μιά εξηκονταετία
1945-2005

Θα μιλήσει η Μιμικά Κρανάκη

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ CINE-CLUB

Tous les vendredis à 20 heures

Κάθε Παρασκευή στις 8 μμ

Παρασκευή 4 Νοεμβρίου 2005

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2001, έγχρωμο, 105 λεπτά.
V.O.S.T.F. Σενάριο-Σκηνοθεσία: Κωνσταντίνος Γιάνναρης. Φωτογραφία: Άγγελος Βισκαρουδάκης. Κοστούμια: Connie Manos, Μουσική: Άκης Δαούτης. Ηθοποιοί: Κώστας Κοτσιανίδης, Ελένη Καστάνη, Ακύλας Ζήσης, Αμαλία Μουτούση.

Δράμα. Αύγουστος στην Αθήνα. Εποχή απόδρασης. Το καλοκαίρι τελειώνει και οι χαρακτήρες της ταινίας αναζητούν ένα θαύμα που θα αλλάξει τη ζωή τους. Αναζητούν τη φωνή προς μια καινούρια αρχή. Η ζέστη έχει φτάσει στο απροχώρητο. Πορείες αδιέξοδες. Πόθοι και όνειρα καθημερινά, κάνουν τη ζωή να μοιάζει αβάσταχτη. Στο κέντρο της πόλης μια τριώροφη

πολυκατοικία αδειάζει από τους ενοίκους που ετοιμάζονται να δραπέτεύσουν για λίγες μέρες. Τρία διαμερίσματα, τρεις παράλληλες ιστορίες, τρεις απόψεις της καθημερινής ζωής και τα «θαύματα» που όλοι τους προσεύχονται να γίνουν. Αυτό το Δεκαπενταύγουστο... Μέσα από το μάτι ενός 17χρονου διαρρήκτη, που εισβάλλει στα άδεια διαμερίσματα μαθαίνουμε τη σκοτεινή πλευρά, τις άλλες επιθυμίες, παραβιάζουμε τα μυστικά των ηρώων και περιμένουμε να δούμε αν τα όνειρα θα γίνουν πραγματικότητα. Κάθε Δεκαπενταύγουστο άλλωστε, όλοι μας έχουμε την ανάγκη ενός θαύματος.

Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2005

Η Κινηματογραφική Λέσχη αρχει. Relache.

Παρασκευή 18 Νοεμβρίου 2005

ΒΡΑΖΙΛΑΕΡΟ 2001, έγχρωμο, 95 λεπτά, V.O.S.T.A. Σκηνοθεσία και Σενάριο Σωτήρης Γκορίτσας, Φωτογραφία Γιώργος Αργυροηλιόπουλος, Μοντάζ Τάκης Γιαννόπουλος, Σκηνικά-Κοστούμια Αναστασία Αρσένη, Μουσική Νίκος Πορτοκάλογλου.

Ηθοποιοί : Στέλιος Μάινας, Ivan Marescotti, Rufus Beck, Μαρία Κεχαγιόγλου.

Κωμωδία. «Ήμασταν τρεις φίλοι, εντάξει; Εγώ, ο Τζιοβάνι ο Ιταλός και ο Άλεξ ο Ολλανδός. Μέχρι που μια μέρα εντελώς ξαφνικά, στα καλά του καθουμένου μιλάμε, τους «τσιμπάει μύγα» τους δύο ξένους και μ' αρχίζουν τα κόλλα... Ε, τι να έκανα και εγώ; Γίνανε όλα γης μαδιάμ!». Σε μια πόλη της ελληνικής επαρχίας, η κωμικοτραγική περιπέτεια της σύγκρουσης του Έλληνα με δύο Ευρωπαίους ελεγκτές γύρω από το τι τελικά απέγινε η ευρωπαϊκή επιδότηση που αυτός είχε πάρει. Σύγκρουση με απρόσμενα για όλους αποτελέσματα. Μια κοινωνική σάτιρα της σημερινής ζωής σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Η ταινία «Βραζιλέρο» συμμετείχε στα Φεστιβάλ του Τόκιο και της Καλκούτα.

Παρασκευή 25 Νοεμβρίου 2005

ΘΑ ΤΟ ΜΕΤΑΝΟΙΩΣΕΙΣ 2002, έγχρωμο, 100 λεπτά V.O.S.T.A. Σενάριο και Σκηνοθεσία Κατερίνα Ευαγγελάκου, Σκηνικά-Κοστούμια Ιουλία Σταυρίδου, Φωτογραφία Γιώργος Αργυροηλιόπουλος, Μουσική Δήμητρα Γαλάνη.

Ηθοποιοί : Μάνια Παπαδημητρίου, Υβόννη Μαλτέζου, Χρήστος Στέργιογλου, Λένα Κιτσοπούλου.

Δράμα. Όλα έδειχναν ότι το Μαράκι ήταν φτιαγμένο για μεγάλα πράγματα, για αριστεία και διακρίσεις. Και όμως, Διαφεύδοντας κάθε προσδοκία, η ηρωίδα μας τα παρατάει. Αρνείται να δώσει εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο και ξεμένει στην επαρχία πουλώντας πάστια φλώρες. Κανένας δεν κατάλαβε γιατί εκείνο το ξεφτέρι έμεινε πίσω. Και κανένας επίσης, δεν μπορεί να καταλάβει γιατί το Μαράκι δεν είναι θυμωμένο με τη μοίρα, που τόσο προκλητικά την αδικήσει. Πως καταφέρνει και είναι τόσο δημιουργική κι αισιόδοξη, έτοιμη να κοντραριστεί με την καθημερινή αδικία όπου κι αν εμφανιστεί. Μοιάζει να καταλαβαίνει κάτι που όλοι οι άλλοι αγνοούν.

Η ταινία «Θα το μετανοιώσεις» απέσπασε 6 κρατικά βραβεία στο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης του 2002.

LA COMMUNAUTE CHYPRIOTE DE FRANCE vous prie d'assister à la conférence de M.Yiorgos Lillikas Ministre du Commerce, de l'Industrie et du Tourisme de la République de Chypre sur le thème :

« La République de Chypre dans l'Europe d'aujourd'hui » le 15 novembre 2005 à 18.30h à la MAISON DE L'EUROPE DE PARIS Hôtel de Coulanges 35, rue de Francs-Bourgeois, 75004 Paris. Mo Saint-Paul

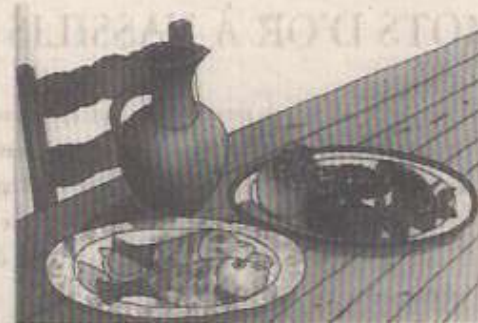
La conférence sera suivie par le vernissage de l'exposition de THEO XENOS à 20h au même endroit. Exposition du 15 au 25 novembre du lundi au vendredi sur R.V. Tél. 0144618587

POUR UNE RENCONTRE AVEC L'AME GRECQUE KYKLOS INVITE A PARIS VASSILIS TERZIS Pour animer pour nous un STAGE de DANSES du village de SERRES et des VALAQUES les SAMEDI 26 et DIMANCHE 27 NOVEMBRE

2005

SALLE DE L'AFRPC - 24/26, rue RAYMOND.QUENEAU - 75018 PARIS (Métro : Porte de la Chapelle)

LES DIAMANTAIRES

GASTRONOMIE GRECQUE
depuis 1929

60, rue Lafayette
75009 PARIS
Tél : 01 47 70 78 14

L'Association de Bienfaisance de Saint Stéphane organise un dîner dansant le samedi 19 novembre 2005, à la salle de l'UNESCO Participation 65 € Renseignements, réservations : 01 45 39 94 72